

नव जनचेतना

NAWA JANACHETANA NATIONAL DAILY राष्ट्रिय दैनिक

ता १५ १५ ३३८ ११०८१ असार १३ गते आइतबार 7 July 2024, Sunday पृष्ठ संख्या ८ मूल्य रु ५/-

संक्षिप्त समाचार

पहिरोमा पुरिएर तीन जनाको मृत्यु

बलिङ (स्वाब्जा), असार २२/ जिल्लाको बिस्वा गाउँपालिका-६ लामाखेतमा शनिबार दिउँसो पहिरोमा पुरिएर तीन जनाको मृत्यु भएको छ । पहिरोले पुरिएर बिस्वा गाउँपालिका-६ माफुकोट का ६७ वर्षीया हरिमाया शर्मा, सोही स्थानका ७१ वर्षीया माधव शर्मा र ६५ वर्षीया गुरुशेखरी शर्माको मृत्यु भएको जिल्ला प्रहरी कार्यालयका प्रवक्ता इन्द्रबहादुर रानाले बताए । पहिराको जोखिममा रहेका आना घरबाट सुरक्षित स्थानमा गएका उनीहरूको पुरिएर ज्यान गएको हो । उनीहरूको घर नजिक पहिरो खसेको थियो । बिस्वा गाउँपालिका ६ का बडााध्यक्ष कृष्णबहादुर श्रेष्ठका अनुसार पहिराको जोखिम नभएको ठानेर सुरक्षित भनेर राखिएको ठाउँमा दिउँसो अचानक पहिरो खसेर घर पुरिँदा उनीहरूको मृत्यु भएको हो । उक्त पहिरामा परी पाँचजना घाइते भएका छन् । उनीहरूको साथैयवानी र बिस्वा प्रहरी चौकीको टोलीले उद्धार गरेको थियो । **-राजल**

वर्षाको कहर : कतै पहिरो, कतै डुवान सडक अवरुद्ध, यात्रुलाई सास्ती, दर्जनौं घर जोखिममा, माडीफाँट डुवानमा

रामचन्द्र रावभाफी

पाल्पा, असार २२, वर्षाका कारण पाल्पा र गुल्मीका विभिन्न ठाउँमा कतै पहिरो त कतै बाढीले फीट डुवानमा परेका छन् । तीन दिनदेखि परेको अवरल वर्षाले यहाँका दर्जनौं ठाउँमा पहिरो जानुको साथै खेतका फाँटहरू डुवानमा परेका हुन् ।

बिहीबारदेखि परेको अवरल वर्षाका कारण पाल्पाका अधिकांश ठाउँमा पहिरो गएका छन् । पहिरोका कारण दर्जनौं सडक अवरुद्ध बनेका छन् भने कयौं घरहरू जोखिममा परेका छन् । पहिरोका कारण शनिवार सिद्धार्थ राजमार्ग र तानसेन-रिडी सडक अवरुद्ध रहे । यस्तै, कालीगण्डकी करिडोर, आर्यभन्ज्याङ-रामपुर सडक पनि बन्द भएको प्रहरीले जनाएको छ । तानसेन-बुटवल खण्डको बलुङ र कलीमाटी क्षेत्रमा पनि पहिरो खसेको छ । कालीमाटीमा पहिरोले दुई वटा पिक्कप पिक्क पुरिएको थियो । गाडीमा अग्नि पुगेको छ । रम्भा गाउँपालिका-३ सितेपाहाडस्थित सिद्धार्थ राजमार्गमा पनि माथिबाट पहिरो भरी बाटो अवरुद्ध भयो । रिडीकोट गाउँपालिका-३ माल्मुस्थित पाल्पा-गुल्मी सडक खण्डमा माथिबाट ठूलो ढुङ्गासहित माटो भरी बाटो पुर्णरुपमा बन्द भएको थियो । यस्तै रनाडी छहरा गाउँपालिका-५ ध्रुवापानीडाँडास्थित हागौँक-मुफुङ भित्र

सडकमा माथिबाट पहिरो भरी बाटो बन्द रह्यो । यस्तै रिडीकोट गा.पा.४ हाँटियास्थित हाँटिया-भारकोट भित्र सडकमा पहिरो भरी स्थानीय पवन विकको घर नजिकै पार्किङ गरी राखेको ला ६१ प ८५८४ र लु २१ प ५६३२ नं.को मोटरसाइकल पुरिएको जिल्ला प्रहरी कार्यालयका प्रहरी नायक उपरीक्षक सुगन्ध श्रेष्ठले बताए । रम्भाको असदीस्थित कालीगण्डकी करिडोर सडक खण्डमा पनि पहिरोले पुर्णरुपमा बाटो अवरुद्ध गरेको छ । यस्तै बगनासकालीको गोबर्द्धनीस्थित चिलाड्दीदेखि खानीगाँउ, चापानी जाने भित्री सडकमा माथिबाट पहिरो खस्दा बाटो पुर्ण रूपमा अवरुद्ध बन्न पुग्यो । यस्तै वर्षाका कारण गुल्मीमा पनि अधिकांश

जर्लिखोलामा पनि पानीको बहाव बढ्न गइ बाटो पुर्ण रूपमा अवरुद्ध छ । चन्द्रकोटको टेलिमिल र मजुवा बजारमा माथिबाट ढुङ्गा माटो सहितको पहिरो खस्दा बाटो पुर्ण रूपमा अवरुद्ध बन्न पुग्यो । अवरुद्ध बनेका केही सडकहरू लामो समयको प्रयासपछि सुरक्षा भएका छन् भने केही खुलाउने प्रयास भइरहेको प्रहरीले जनाएको छ ।

यानुवाडी सास्ती
गुल्मी र पाल्पाका अधिकांश ठाउँमा गएको पहिरोले अवरुद्ध बनेका सडकका कारण यात्रुले सास्ती खेप्नु परेको छ । विशेष गरी ग्रामीण सडकमा पहिरो खसेर, भासिएर तथा भत्किएर अवरुद्ध भएपछि स्थानीयहरू सास्ती भोग्न बाध्य

घर भत्केर पुरिएको महिलाको उद्धार

गुल्मी, असार २२/ जिल्लाको रुरुक्षेत्र गाउँपालिका-३ भोगाँमा घर भत्केर पुरिएको एक महिलाको उद्धार गरिएको छ । घरमाथिबाट आएको पहिरोका कारण घर भत्केर पुरिएको स्थानीय उजेली विकको छिमेकीहरूले शनिबार बिहान उद्धार गरेका हुन् ।

उनको उद्धार गरी उपचारका लागि रिडी आधारभूत अस्पताल ल्याएको जिल्ला प्रहरी कार्यालयले जनाएको छ । घरमा बसिरहेको अवस्थामा पक्कानी पहिरो आई घर भत्केर पुरिएको थियो । भन्ज्याङ् मनी सेकले उर्नालाई सकुशल नै उद्धार गरिएको स्थानीयले बताएका छन् । अवरल वर्षाका कारण

जिल्लाका आधा दर्जन घरहरू जोखिममा परेका छन् । बाढी पहिरोको कारण जिल्लाबाट बाहिरिने मुख्य सडकसहित अधिकांश सडक अवरुद्ध भएका छन् । पहिरोले रुरु-५ कालिका मोडस्थित रिडि-तम्घास पक्की सडकखण्ड अवरुद्ध हुँदा गुल्मीबाट पाल्पा हुँदै बुटवल काठमाडौं जाने सडक बन्द छ । त्यस्तै मदन भण्डारी राजमार्ग अन्तर्गत तम्घास-सिमलटारी खण्डका खोलाहरूमा पानीको बहाव बढ्दा सडक पुर्ण रूपमा बन्द छ । उक्त सडकमा पर्ने रदीखोला, घमिर खोला र फूलबारी खोला बढेपछि सडक पुर्ण रूपमा बन्द भएको छ ।

'मेयरसँग बालबालिका' : भन्छन् 'प्रविधिमैत्री शिक्षामा नगर सरकारले ध्यान देओस्'

पाल्पा (रामपुर), असार २२/ जिल्लाको रामपुरमा 'मेयरसँग बालबालिका' कार्यक्रम अन्तर्गत विद्यार्थीसँग अन्तर्क्रिया गरिएको छ । रामपुर-६, विजयपुरस्थित दैराँडी माध्यमिक विद्यालयको सभाहलामा नगर भित्रका विद्यालयमा अध्ययनरत विद्यार्थी बालबालिकाहरूसँग नगर प्रमुख रमणबहादुर थापाले अन्तर्क्रिया गरेका हुन् ।

बालबालिकाहरूको समस्या पहिचान गर्नुका साथै आवश्यक कार्यक्रम सञ्चालन गर्न र सुझाव संकलन गर्ने उद्देश्यसहित कार्यक्रम गरिएको छ । कार्यक्रममा सहभागी बालबालिकाहरूले प्रविधिमैत्री शिक्षामा ध्यान दिन नगर प्रमुख थापाले अनुरोध गरेका छन् । उनीहरूले अधिकतम आवश्यकता अनुसार नगर सरकारले प्रविधिमैत्री शिक्षा जोड दिनुपर्ने बताएका छन् । भूपू सैनिक राईजिङ् इङ्गलिस स्कूलकी मनिषा नेपालीले युग सुहाउँदो प्राविधिक शिक्षाको आवश्यकता रहेकोले नगर सरकारले

थापाले बालबालिकाहरूले दिएको सुझावलाई नगर सरकारले ध्यानसाथ गदै अगाडि बढ्ने उल्लेख गरे । उनले बालबालिकाहरूले भने जस्तै नगर सरकारले पनि प्रविधिमैत्री शिक्षालाई प्राथमिकतामा राखेको बताए । नगर प्रमुख थापाले भने 'हामी पूर्वाधार विकाससँगै बालबालिकाको शिक्षामा प्रतिबद्ध भएर लागेका छौं ।' असाहाय बालबालिकाको संरक्षणका लागि नगरपालिकाले आनोतर्फ बाट र अन्य संघ संस्थासँग समन्वय गरेर कार्यक्रम सञ्चालन गर्दै उल्लेख गरे । २०७४ पछि जन्मिएका नानीहरूलाई स्नातकोत्तरसम्म नगरपालिकाले निःशुल्क शिक्षा प्रदान गर्ने नीति लिएको उल्लेख गर्दै नगर प्रमुख थापाले आर्थिक अभावमा कोही पनि बालबालिका शिक्षाबाट बञ्चित हुनु नपर्ने उल्लेख गरे । कार्यक्रमको अवसरमा नगरपालिकाले ३ जना बालबालिकाहरूलाई २० हजार प्रदान गरेको छ । **-बाँकी बलिन पेषमा**

दैराँडी माविकी विद्यार्थी सुट्टि खनालेले अभिभावकविहिन, असहाय

कृषि

पशुपालनलाई प्रोत्साहन गर्न डालेघाँस उत्पादन

पशुपालन व्यवसायलाई प्रोत्साहन गर्न जिल्लास्थित डिभिजन वन कार्यालयले डालेघाँसका विरुवा उत्पादनमा प्राथमिकता दिएको छ । व्यावसायिक किसानलाई पशुपालनमा सहज बनाउन कार्यालयले बर्सेनि डालेघाँसका विरुवा निःशुल्क रूपमा वितरण गर्दै आएको हो ।

किसानको मागअनुसार राइब्रिनियो, हुभी, बडहर, बकाइनो, टाँकीलगायत डालेघाँसका साथै अन्य विभिन्न प्रजातिका विरुवा उत्पादन गरिएको वन अधिकृत राजकुमार श्रेष्ठले जानकारी दिए । यस वर्ष उत्पादन गरिएका ८५ हजारमध्ये ३० हजार बढी डालेघाँसका विरुवा उत्पादन गरिएको छ ।

श्रेष्ठका अनुसार विभिन्न प्रजातिका करिब पैतिस हजार विरुवा वितरण गरिसकिएको छ । उनीले भने, 'नर्सरीमा विरुवा लिन अहिले दैनिक किसानको घुइँचो लाग्ने गरेको

छ ।' उत्पादित तयारी विरुवा यही असार १५ गतेदेखि वितरण गर्न थालिएको हो । गण्डकी प्रदेश सरकारबाट वार्षिक कार्यक्रमका लागि कम बजेट विनियोजन भएकाले बर्सेनि विरुवा उत्पादन घट्दै गएको भन्दै यस वर्ष पनि गत वर्षको तुलनामा कम उत्पादन गरिएको वन अधिकृत श्रेष्ठले जानकारी दिए ।

उनीले भने, 'घाँसका विरुवा रोपेर गोठमै बाँधेर पशुपालन व्यवसाय गर्न सहज होस् भनेर विरुवा उत्पादनलाई प्राथमिकता दिइएको हो ।' वनजङ्गलमा पशु चौपायका लागि चरन क्षेत्र ढासा हुँदै गएकोले पशुपालक किसानलाई अहार व्यवस्थापनमा सहजता गराउने उद्देश्यले व्यावसायिक कृषि फार्मलाई घाँसका विरुवा सहयोग गरिएको श्रेष्ठले बताए । नर्सरीमा हुर्काइएका विरुवामध्ये जडीबुटीगत शितल चिनी, हरो, बरो, तेजपात, बेब, अमला, श्रीखण्ड रहेका छन् भने सौन्दर्यमूलक कपर्, अशोका,

धूपीलगायत छन् । 'पछिल्ला समय पशुपालनार्थ किसानको आकर्षण बढ्दै गएकोले बर्सेनि डालेघाँसका विरुवा उत्पादन गरी वितरण गर्दै आएका छौं', अधिकृत श्रेष्ठले भन्नुभयो, 'प्रदेश सरकारबाट बजेट कम विनियोजन भएकाले यस वर्ष थोरै विरुवा उत्पादन गरिएको हो ।'

चार वर्षअघि दश लाख, तीन वर्ष अघि आठ लाख, दुई वर्षअघि छ लाख २५ हजार र गत वर्ष एक लाख बढी विरुवा उत्पादन गरी निःशुल्क वितरण गरिएको थियो । जिल्लामा पछिल्लो समय व्यावसायिक पशुपालनार्थ किसानको आकर्षण बढ्दै गएपछि घाँसका विरुवा उत्पादनमा जोड दिन थालिएको डिभिजन प्रमुख अशोककुमार श्रेष्ठले जानकारी दिए । किसानको मागका आधारमा कार्यालयले प्रत्येक वर्ष डालेघाँसका विरुवा उत्पादन गरेर वितरण गर्ने योजना बनाएको छ ।

कृषि मन्त्रालयमा कर्मचारीको धर्ना

कृषि तथा पशुपंजी विकास मन्त्रालय मातहतका कृषि कर्मचारी (प्राविधिक) हरूले शुक्रबार मन्त्रालयमा धर्ना जारी राखेका थिए । मन्त्रालयको प्रवेश द्वारमा आइतबारदेखि सुरु गरिएको धर्ना कार्यक्रम जारी राखिएको हो ।

२०७५ सालमा सरकारले समायोजन अध्यादेश ऐनमार्फत कर्मचारीहरूलाई समायोजन गरेपछि वृत्ति विकासका लागि नियमित रूपमा लोकरसेवा नबोलिएको र तत्काल लोकरसेवामार्फत सो कार्य सुरु गर्न माग गर्दै धर्नामा बसिएको प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकीकरण परियोजनाका योजना अधिकृत माधव पौडेलले जानकारी दिए । मन्त्रालय अन्तर्गतका PMAMP, ASDP, NAFHA,

फANSEP, REED लगायतका आयोगनाहरू तथा राष्ट्रिय किसान आयोग लगायतका कार्यालयमा कार्यरत स्थायी कर्मचारीहरूले आफ्नो पदस्थापन नगरी काजमा बढाएको भन्दै काज फिर्ताका

लाभि निवेदन दिइएको उनले बताए । हाल देशभर ३०० भन्दा बढी कृषि प्राविधिकहरू रहेका छन् । तीमध्ये करिब १०० जना धर्नामा बसेका छन् ।

कृषि एम्बुलेन्सले उत्पादक र उपभोक्तालाई जोड्दै

पोखरा महानगरपालिकाले सञ्चालनमा ल्याएको कृषि एम्बुलेन्सले उत्पादक र उपभोक्तालाई जोड्ने काम गरिरहेको छ । एम्बुलेन्सले महा नगरपालिकाका ग्रामीण बस्तीमा भएका उत्पादनको सहज बजारीकरण गर्न सहयोग पुऱ्याएको हो ।

फलफूल तथा तरकारी मूल्य शृंखला विकास आयोगना र पोखरा महानगरपालिकाको सहकार्यमा ३६ लाख र्शैयाँ लागतमा खरिद गरिएको कृषि एम्बुलेन्सले गएको वर्षको वैशाख ५ गतेदेखि सेवा शुरुआत गरेको महा नगरपालिकाका कृषि महाशाखा प्रमुख मनोहर कर्जारीले जानकारी दिएथ्यो । कृषि एम्बुलेन्समार्फत अहिले पोखरा महानगरपालिका बडा नम्बर २२

पुम्दीभुम्दी, बडा नम्बर २३ चापाकोट, घाँटीछिन्ना, बडा नम्बर २८ माफठाना, बडा नम्बर ३३ भरतपोखरीको बागमारा, बडा नम्बर २५ किर्मिकलगायत ठाउँबाट कृषिजन्य उत्पादन निःशुल्क दुबानी भइरहेको छ । कृषि एम्बुलेन्सले गाउँबाट ताजा तरकारी ल्याएपछि पोखरा बजारमा

किन्नेहरूको भीड लाग्ने गरेको छ । किसानबाट ल्याइएको उत्पादन उनीहरूसँग खरिद गरेको मूल्यको २० प्रतिशतभन्दा बढी नबढ्ने गरी उपभोक्ताले खरिद गर्न पाउने व्यवस्था मिलाइएको महा नगरपालिकाले जनाएको छ ।

बाँदरले दुःख दिएपछि कृषियोग्य जमिनमा घाँसखेती

गल कोट को जैमिनी नगरपालिका-८ छिस्ती फुर्केसल्लाका ६१ वर्षका रघुनाथ पौडेलले गत वर्षमात्रै १० रोपनी खेतीयोग्य जग्गामा बहुवर्षे घाँसखेती थाले ।

बाँदरका कारण अन्नबाली हुन छाडेपछि यहाँ तीव्र बसाईसराइ छ । बसाईसराइका कारण फुर्केसल्लाका अधिकांश गाउँका खेतीयोग्य जमिन बाँकिएका छन् । ती बाँकिएका जग्गामा पौडेलले घाँसखेती गरेर पशुपालन गर्दै आएका छन् । गाउँलेले छोडेको १० रोपनी जग्गामा आफूले घाँसखेती गरिरहेको उनको भनाइ छ ।

'फुर्केसल्लाका अधिकांश घर खाली हुन थालेका छन्, बाँदरले सताएपछि अधिकांश जग्गा बाँकी छ, अन्नबाली गर्न छाडेपछि बाँकी जग्गा सधुनै गनै उत्तम विकल्प घाँसखेती रहेछ घाँसखेतीबाट पशुपालन गर्दा अन्नबालीभन्दा बढी नाफा हुने रहेछ', पौडेलले भने । उनत जगतको बहुवर्षे घाँसखेतीका लागि पशु विज्ञ केन्द्रलेसमेत प्रोत्साहन गर्दै आएको छ । उनले यस वर्ष मात्रै ३० हजार अनुदान पाएको सुनाए । घाँसमा आधारित पशुपालनले दुधको उत्पादन लागत घटाएको उनको भनाइ छ । हाल उनले बैँसी र गाईपालनबाट दैनिक ४० लिटर दुध बजार पठाउँदै आएका छन् । गाउँमा बाँदर आतंक बढेपछि यहाँका किसानहरू घाँसखेतीतर्फ आकर्षित भएका हुन् । घाँसमा आधारित पशुपालनले आमदानी

बढाउने भन्दै उनले दूध विक्रीबाट मात्रै मासिक रु एक लाखदेखि रु एक लाख ५० हजारसम्म आमदानी हुने गरेको बताए । जैमिनी नगरपालिका-१ टुनीचोटका रुदनाथ शर्माले पनि पशुपालन गर्दै आएका छन् । कुल ४० घर रहेका टुनिचोटका अधिकांश स्थानीय बसाई सरैर चितवन र सदरमुकाम पुगेपछि उनीहरूको बाँकी जग्गामा घाँसखेती गरिरहेका छन् । टुनिचोटमा चार वर्षअघि आएको पहिरोले यहाँका छ घरमा क्षति पुगेको थियो । दुई जनाको ज्यानसमेत गयो । त्यसपछि केहीले बसाई सरैर चितवन फरे । बसाईसराइ गर्ने अर्को मुख्य कारण बाँदर आतंक पनि हो ।

बाँदरले सताएपछि यहाँका किसानले अन्नबाली नगर्नुने छोडेका छन् । बाँदरले सताउन थालेपछि धमाधम घाँसखेती गरेर पशुपालन गर्न थालिएको उनले बताए । बसाई सरैर

चितवन गएका स्थानीय कीर्तिना पौडेलको १५ रोपनी जग्गा भाइसमा लिएर शर्माले घाँसखेती र पशुपालन गरेका छन् । उनले दैनिक ४० लिटर दूध सहकारीमार्फत बजारीकरण गर्दै आएका छन् । 'अन्नबाली व्यावसायिक थिएन, बाँदरका कारण विकल्पमा घाँसखेती देखियो, घाँसमा आधारित पशुपालन व्यवसायबाट मुनाफा राम्रो आएपछि अन्नकोभन्दा फाइदा देखियो, बाँदरको समस्या टयो', शर्मांले भने, 'नेपियर र काल्यामा सिबोसिटिया र मोलाटो जगतको घाँस लगाएको छु, घाँसखेती गरेपछि बाँदर के खान आउने भो र ।'

उनले वार्षिक रु २५ हजार भाडा तिरेर घाँसखेती गरिरहेका छन् । घाँसखेती र दूध विक्रीबाट उनले वार्षिक रु १० लाखसम्म कमाइ गरिरहेका छन् ।

-विही नैपाल उटकम

तरकारी खेतीबाटै वार्षिक २० लाख कमाउने कोपिन्द्र

मोरङको कटहरी गाउँपालिका-४ का कोपिन्द्र सिंह २०६३ सालमा १२ कक्षा पढ्दै थिए । उनको परिवारको आर्थिक अवस्था सामान्य थियो । बुवाले जोडेको डेढ विघा जमिन नै घर खर्चको स्रोत थियो । त्यहीबाट उत्पादन भएको खाद्यान्नले वर्ष दिन खान पुऱ्याउनु पर्थ्यो, वर्षभरिलाई घरखर्च पनि त्यसैले पुऱ्याउने हो ।

जति नै मेहतन गर्दा पनि खासै राम्रो उत्पादन हुँदैनथ्यो । दिनभरि काम गर्दा २५० रुपैयाँ ज्याला पाइन्थ्यो । उनको मन बहकिन थाल्यो । देशमा बसेर केही हुने रहेनछ भन्ने लाग्यो । सभन्दै उनले वैदेशिक शुरु रोजगारमा भर्नासिया जाने योजना बनाए । मलेसिया जान गाउँकै साहृर्षण ८० हजार ऋण खोजे । 'यहाँ केही गर्छु भन्दा कसैले पत्याउँदैनथे । तर विदेश जान भनेपछि जति पनि पैसा ऋण दिन्थे,' उनले भने, 'त्यहाँको दुःखले तर विदेश सोचेजस्तो कहाँ हुन्छ र ? कोपिन्द्रले विदेशमा धेरै हन्डर/डन्कर खाए । घरमा खाले काम नगरेका उनले ४०/४५ डिग्रीको तातो घाममा ढल सफा गर्ने काम पाए । काम मात्रै गाड्रो होइन दाम पनि एकदमै कम थियो । उनको मासिक तलब १५ हजार मात्रै थियो । तलबबाट नै कोठा भाडा तथा खाना खान्नुपर्थ्यो । कमाएको पैसा उनले आधा मात्रै बचाउँथे । घर फर्कन पनि समस्या थियो । ऋण गतिरी घर फर्केदा जग्गा नै बेच्नु पर्थ्यो । कर्मको फल भनेर काम गरेको उनले बताए । तीन वर्ष मलेसियामा कित्ताए । तीन वर्षमा ३ लाख ९० हजार पैसा कमाएर उनी घर फर्के । घर फर्किएता पनि देशमा केही बदलिएको थियो । 'म फर्केपछि गाउँको परिस्थिति केही फेरिएको थियो । विदेशबाट फर्केकालाई साहृ महाजनले पनि ऋण पत्याउन थालेका रहेछन्,' उनले भने, 'मैले बाँकामै पैसा तिरिकेले होला यसले दुःख गर्ने छैन' भन्थे ।' अनि उनले आफ्नै माटोमा दुःख गर्ने निग्रो गरे । आफ्नै माटोलाई उर्वर बनाउने सपना

देखे । उनले दुई विघाबाट तरकारी खेती शुरु गरे । दुई विघाबाट शुरु भएको उनको कृषि कर्म अहिले २१ विघामा फैलिएको छ । २०६९ देखि उनले तरकारी खेत शुरु गरेका थिए । 'म विदेश नगएको भए साथी भाइसँग जुलेर बुवाले कमाएको सप्तपतिमै रजाई गर्ने होला,' उनले भने, 'त्यहाँको दुःखले मलाई आत्मनिर्भर हुने बनाएको छ ।' कोपिन्द्रले तरकारी खेतीबाट गरेको आमदानीले एउटा गाडी किनेका छन्, पक्की घर पनि बनाएका छन् । अर्को काम गर्ने उनले अहिले कामटार राखेका छन् । सिजनमा दैनिक २५ जनासम्मलाई ज्यालादारीमा राखेर उनले उत्पादन गर्छन् । ५ जनालाई भने मासिक तलब नै दिएर राखेका छन् । आठ विघामा उनले तरकारी खेती गर्छन् भने अन्यमा धान मकै गहुँलगायत बाली उत्पादन गर्ने गर्छन् ।

हामीलाई उत्पादन दिन्छ र यही संसारमा बोच्छो,' उनी भन्दछन्, 'अ कामटार दुबैलाई हेला गर्नालाई कहिल्यै सफलता मिल्दैन ।' १ बोटामा २५ किलोग्राम टमाटर फलाएको उनी बताउँछन् । वार्षिक खर्च कटाएर २० लाखसम्म बचत गर्न गरेको उनले सुनाए । उनले लोका, भण्टा, काउली, आलु टमाटरलगायत तरकारी उत्पादन गर्ने गरेका छन् । तरकारीबाट कहिल्यै घाटा नहुने उनी बताउँछन् । अरूले जे उत्पादन गर्छन् त्यही गर्ने उनको बानी छैन । अरूले नगरेको उनी बढी गर्छन् । बजारको मागअनुसार खेती गर्छन् । मुख्य बालीमा टमाटर उत्पादन गर्ने गर्छन् । उनले उत्पादन गरेको टमाटर विराटनगर, काठमाडौँ, बैरहवालागायत बजारमा जाने गरेको छ । उनी अरूलाई पनि तरकारी खेती गर्न प्रेरित गर्छन् । विदेश जान लागेका ८ जनालाई आफैले जग्गा छोजिदिएर तरकारी खेती गर्न लगाएको उनले बताए । सरकारले अनुदानभन्दा पनि भारतबाट आउने तरकारी बन्द गरिदिनुपर्ने उनको भनाइ छ । 'सरकारले मल विउ समर्थ्यै दिएर भारतबाट आउने तरकारी रोक्नुपर्छ,' उनले भने, 'यति गर्थ्यो भने नेपालीको उत्पादनले राम्रो बजार पाउँछ ।' नेपाल के केही व्यापारी खिचिलिया भएका कारणले भारतबाट तरकारी भित्रिने गरेको उनले बताए ।

-सोकातर उटकम

-उज थाको बसन्तलाल उटकम

एसईईमा वृन्दावनको अब्बल नतिजा सतप्रतिशत विद्यार्थी पास

पाल्पा, असार २२/ तानसेनमा २०१३ सालमा निजी विद्यालयको रूपमा स्थापना भएको वृन्दावन एकेडेमी सेकेण्डरी स्कुलले २०८० को माध्यमिक शिक्षा परीक्षा (एसईई) मा अब्बल नतिजा ल्याउन सफल भएको छ । स्कुलले उच्चतम विद्यार्थीसहित सतप्रतिशत विद्यार्थी उत्तीर्ण गराई सिल्लामै अब्बल नतिजा ल्याउन सफल भएको हो । यस वर्षको नतिजामा कतिपय स्कुलहरूको नतिजा शून्य आइरहेका बेला वृन्दावन भने सतप्रतिशत विद्यार्थी उत्तीर्ण गराएर सिल्लामै नमूना डहरिएको छ । २०८० को एसईई परीक्षामा ४ जना विद्यार्थी सहभागी गराएको वृन्दावनले ए प्लस सहित चारै जना उत्तीर्ण गराएको छ । एसईईमा सहभागी कृष्टिना पाण्डेले ३.७७ वि.पी.ए. निशु डुम्रेले ३.७५ वि.पी.ए. रिकेश भण्डारीले ३.६७ वि.पी.ए र सुवर्ण विक्रम शाहले ३.६५ वि.पी.ए प्राप्त गरी स्कुललाई अब्बल शैक्षिक संस्थाका रूपमा चिनाउन सफल भएका हुन् । विगतको नतिजा हेर्ने हो भने पनि यस स्कुलको पास सतप्रतिशत नै रहेको छ । २०६७

मा पहिलो पटक यस स्कुलका विद्यार्थी एसईईमा सहभागी भएका थिए । सो समयदेखि नै विद्यार्थीहरूले एसईई परीक्षामा उच्च ग्रेड हासिल गर्दै आइरहेका छन् । विद्यार्थी र शिक्षकहरूको लगनशीलता र मेहनतका कारण सतप्रतिशत नतिजा ल्याउन सफल भएको स्कुलका प्रिन्सिपल भरप्रसाद न्यौपानेले बताए । उनले भने 'शैक्षिक गुणस्तर बढाउन विद्यालयका शिक्षकहरू उत्तिकै लगनशीलताका साथ लाग्नु भएको छ, विद्यार्थीहरू पनि त्यस्तै मेहनतका साथ अध्ययनमा तल्लिन छन्, जसको परिणाम अहिलेको नतिजा हो ।'

खेलकूद समाचार जर्मनीलाई हराउँदै स्पेन सेमिफाइनलमा

काठमाडौं, २२ असार/आयोजक जर्मनीलाई अतिरिक्त समयमा २-१ ले पराजित गर्दै स्पेन युरो २०१४ को सेमिफाइनलमा प्रवेश गरेको छ ।

मिकेल मेरिनोले अतिरिक्त समयको अन्तिममा निर्णायक गोल गरेपछि स्पेनले अन्तिम चारको यात्रा तय गरेको हो । मुख्य प्रतियोगितामा ३६ वर्षपछि स्पेनलाई हराउने जर्मनीको लक्ष्य यस पटक पूरा हुन सकेन । स्टुटगार्टमा भएको पहिलो बराबरकाइनालमा डानी ओल्मोले ५१औं मिनेटमा लामिन यामसको पासमा गोल गर्दै स्पेनलाई सुखाती अग्रता दिलाएका थिए ।

स्पेन जिततर्फ अग्रसर भइरहेका बेला ८९औं मिनेटमा जर्मनीका लागि फ्लोरिन विट्जले जोसुए किमिन्चको पासमा बराबरी गोल गर्दै खेल रोमाञ्चक स्थितिमा पुऱ्याए । त्यसपछि ३० मिनेटको अतिरिक्त समय थप गरिएको थियो । जहाँ डानी ओल्मोको पासमा मिकेल मेरिनोले ११९औं मिनेटमा गोल गर्दै स्पेनलाई २-१ को जित दिलाए । अतिरिक्त समयका इन्जुरी टाइममा स्पेनका डाही कार्नाजल रातो कार्ड पाउँदै मैदान बाहिरिएका थिए । स्पेन र जर्मनी दुवैले सर्वाधिक ३-३ पटक गुरो जितेका छन् । घरेलु मैदानमा प्राप्त अवसरलाई सदुपयोग गर्न नसक्दा जर्मनीको घरेलु मैदानले उपाधि जित्ने सपना अझै रह्यो । स्पेन भने चौथो उपाधि जित्ने यात्रातर्फ अघि बढेको छ । स्पेनले अब सेमिफाइनलमा पोर्चुगल र फ्रान्सबीचको खेलको विजेतासँग खेल्नेछ ।

अर्थ/कपौरैट समाचार बाढीले जलविद्युत् आयोजनामा क्षति

बालिङ (स्युवाङ्गा), असार २२/अविरल वर्षासँगै आँधीखोलामा आएको बाढीका कारण आँधीखोला जलविद्युत् आयोजनामा क्षति हुँदा ४० हजार घरमा विद्युत् सेवा अब रुख भएको छ । जिल्लाको गल्याङस्थित बुटवल पावर कम्पनी (विपिसी) को आँधीखोला जलविद्युत् आयोजनाको बाँधस्थलमा बाढीले क्षति पुऱ्याएपछि शनिबार विहानदेखि विद्युत् सेवा अबरुख भएको हो ।

रम्भा गाउँपालिका, गुल्मीको केही भेग र पर्वतको केही भेग गरी करिब ४० हजार घरमा विद्युत् सेवा अबरुख भएको प्रमुख खरेलले जानकारी दिए । बालिङ-६ स्थित मिर्दी खोलामा आएको बाढीले मिर्दी बजार नजिकै रहेको वितरण लाइनको पोल बनाएको छ ।

आँधीखोलाको माथिनल्लो भेगमा भारी वर्षा भएसँगै आँधीखोलामा पानीको सतह बढ्न गर्दै पानी संकलन पोखरीमा बुझ, गिट्टी, बालुना भरिएको विपिसीका प्रमुख डोल खरेलले बताए । 'खोलाका जल सतह बढिरहेकाले अहिले पानी सङ्कलन गरिएको पोखरी सफा गर्न सकेन अवस्था छैन', उनले भने, 'खोलाका पानीको सतह घटेपछि पोखरी सफा गरेर मात्रै टनेलमा पानी पठाउँछौ र विद्युत् सेवा सञ्चालन हुनेछ ।' गल्याङस्थित आँधीखोलाबाट उत्पादन भएको ९.४ मेगावाट विद्युत् स्युवाङ्गाको दक्षिणी भेग, पाल्पाको पूर्वी भेगका रामपुर नगरपालिका,

खोला बढेकाले उपकरणसहित मर्मत गर्न जानसकेन अवस्था नरहेको उनले बताए । 'बाढी र पहिरोका कारण कहाँ के कति क्षति भएको छ भनी खोजी गरिरहेका छौं, खरेलले भने 'कार्यालयलाई जानकारी आएका र बाधा पाइएका केही ठाउँमा मर्मत भइसकेका छन् भने केही मर्मत भइरहेका छन् । कतिपय ठाउँमा जलसतह बढी भएकाले मर्मतमा समस्या मर्मत भइसकेका छन् भने केही मर्मत र उपकरण तयारी अवस्थामा भएपनि ठाउँठाउँमा सडक अबरुख भएकाले सेवा सञ्चालन हुनेछ ।' मर्मतका लागि प्राविधिक र उपकरण तयारी अवस्थामा भएपनि ठाउँठाउँमा सडक अबरुख भएकाले सेवा सञ्चालन हुनेछ । गल्याङस्थित आँधीखोलाबाट उत्पादन भएको ९.४ मेगावाट विद्युत् स्युवाङ्गाको दक्षिणी भेग, पाल्पाको पूर्वी भेगका रामपुर नगरपालिका,

मेयरसँग...
...यसै नगर भित्रका २० वटा सामुदायिक विद्यालय र १ वटा क्याम्पसका १ सय २४ विद्यार्थीलाई मेयर छात्रवृत्ति २४ कार्यक्रममाफर्त छात्रवृत्ति समेत नगर सरकारले प्रदान गरेको छ ।

शहीद बहुमुखी क्याम्पस रामपुरमा भर्ना भएका २४ जना दलित समुदायका विद्यार्थीहरूलाई भर्ना शुल्क वापतको दुई लाख १६ हजार ६ सय प्रदान गरिएको नगर शिक्षा अधिकृत विक्रम कुलेले जानकारी दिए । यस शैक्षिक सत्रको पहिलो चरणमा बढा नं. २, ३, ४, ५, ६ र ७ मा रहेका प्राथमिक तहको विद्यालयमा ४/४ जना र मावि तहको विद्यालयमा ६/६ जनालाई छात्रवृत्ति प्रदान गरिएको हो । विद्यार्थी

बाँकी विद्यालयका विद्यार्थीहरूलाई दोस्रो चरणमा यहि शैक्षिक वर्ष भित्र रकम प्रदान गरिने नगरपालिकाले जनाएको छ । कार्यक्रममा गंगा माविका छात्रा हिमाली कौटी, रामतुसली माविका छात्रा सविन्ता थापा र शहीद बहुमुखी क्याम्पसको रेशम कुमारी नेपालीले नगरपालिका प्रति आभार व्यक्त गर्नु गरे ।

भर्ना सम्बन्धी अत्यन्त जरुरी सूचना

CTEVT बाट स्वीकृति प्राप्त यस पाल्पा टेक्निकल इन्स्टिच्युट ताप्लेमा पाल्पा शैक्षिक वर्ष २०८१/०८२ को लागि ३ वर्ष डिप्लोमा कार्यक्रम/प्रमाण पत्र तह **सामान्य पिकिक्ला (H.A.)**, **मैकिकल म्याक्रोटोरी टेक्नोलोजी (CMLT)** र फिजियोथेरापी विषयमा भर्ना खुलेको जानकारी गराउँदै उक्त विषय अध्ययन गर्ने इच्छुक SLC वा SEE मा अर्धवार्षिक अंश, गणित र विज्ञान विषय लिई समग्रमा न्यूनतम स्तरिकृत अंक ४० मा २० जि.पि.ए. अथवा सो सरह वा परिषद्बाट सम्बन्धित प्राविधिक एस.एल.सी./पि-डिप्लोमा तहको कूल पूर्णांकमा ६८.३३ प्रतिशत अंक प्राप्त गरी उत्तीर्ण गरेको विद्यार्थीहरूले भर्नाको लागि समयमै सम्पर्क गर्न जानकारी गराईन्छ ।

बाबेदन फर्म इन्स्टिच्युटबाट वितरण नैरहेको छ ।
- **फर्म बुझाउने बनिब मिति-२०८१ श्रावण १३ गते बाइतबार (कार्यालय समय भित्र)**
- **प्रवेश परीक्षा-२०८१ श्रावण १९ गते शनिवार विहान ८ बजे सुरुपर्छ**
पाल्पा टेक्निकल इन्स्टिच्युट
महेशधारा -२, तानसेन पाल्पा (पाल्पा आयुर्वेद स्वास्थ्य केन्द्र नजिकै) (आफ्नै भवनमा)
फोन नं. ०७५-४२०९१४/४२०९२२/४२०९२३/४९०००६
मोबाईल नम्बर ९८४७०६०३४६, ९८४७०६०३४९, ९८४७०६०३५२

परिवार नियोजन संघ पाल्पाको २२ औं साधारण सभा

कृष्ण पोखरेल
पाल्पा, असार २२/नेपाल परिवार नियोजन संघ पाल्पाको २२ औं साधारण सभा तानसेनमा भएको छ । संचले एक औपचारिक कार्यक्रम गरी वार्षिक साधारण सभा गरेको हो । सभाको जिल्ला समन्वय समिति पाल्पाका प्रमुख उक्तकाय खनालले उद्घाटन गरेका हुन् ।

सभाको उद्घाटन गर्दै प्रमुख खनालले अहिले सभै भन्दा नसभै रोगको कारण मातिसको स्वास्थ्य स्थिति भयावह बन्दै गएकोमा निवन्धनको लागि परिवार नियोजन संघ पाल्पाको भूमिका महत्वपूर्ण रहेको बताए । उनले संघबाट महिला, मातृशिशु, प्रजनन स्वास्थ्यको विषयमा गाउँ-गाउँमा पुगेर सेवा दिई आएको उल्लेख गरे । सरकारीस्तरबाट नगरे सेवा परिवार नियोजन संघ पाल्पाबाट हुँदै आएको र आगामी दिनमा पनि सेवालाई गाउँस्तरसम्म निरन्तरता दिन प्रमुख खनालले जोड दिए । कार्यक्रममा तानसेन नगरपालिका-६ का बडा अध्यक्ष सागरमान महर्जनले महिलाको प्रजननस्वास्थ्य परिवार नियोजन संघबाट गुणस्तरीय सेवा प्रदान हुँदै आएको बताए । महिलाको प्रजनन स्वास्थ्यसँग जोडिने हरेक किसिमका उपचार, परामर्श तथा रोकथामका विषयमा कार्यालयबाट नियमित सेवा प्रदान भइरहेको बडा अध्यक्ष महर्जनले बताए । संस्थाका सल्लाहकार

चित्रनारीमा सुवालले संस्थाले विगत समयदेखि परिवार व्यवस्थापनको क्षेत्रमा गाउँ-गाउँमा पुगेर सेवा प्रदान गर्दै आएको बताए । संस्थाका सल्लाहकार सुदि प्रसाद धुनुपुर्ने, आमा स्वस्थ भएमात्र बच्चा स्वस्थ हुने, आमा र बच्चा स्वस्थ भए परिवार नै स्वस्थ बनाउने काम पाल्पा परिवार नियोजन संघले गर्दै आएको बताए । कार्यक्रममा संघका विज्ञ सदस्य पुष्करराज रेग्मी, नेपाल पत्रकार महासंघका कोषाध्यक्ष मुक्ति न्यौपाने लगायतले संघले आफ्नो कार्यक्षेत्र बनाइ माथि उठेर युवा, महिलाको स्वास्थ्य सम्बन्धी जनचेतनामूखक कार्यक्रमदेखि दुरदराजमा शिबिरहरू सञ्चालन, एचआइभी सम्बन्धी उपचार तथा परामर्श सेवा लगायत महिलाको सान तथा पाठेघर मुखको क्यान्सर परीक्षण जस्ता महत्वपूर्ण सेवा जिल्लामै दिई आएको बताए । कार्यक्रममा युवा विज्ञ सदस्य

कमल बस्यालले संचले गरेको वार्षिक गतिविधि प्रस्तुत गरेका थिए । संचले चालु वार्षिक वर्षको ४४ लाख ६२ हजार बराबरको बजेट तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गरेको थियो । सन् २०२३ मा १ करोड ४१ लाख २५ हजार बराबरको आयव्यय विज्ञ सदस्य बस्यालले साधारणसभामा जानकारी गराए । साधारणसभाको अवसरमा संघमा चक्रिय प्रणाली अनुसार निर्वाचित ७ जना सदस्यहरूलाई प्रमाणपत्र समेत वितरण गरिएको छ । निर्वाचन अधिकृत शिव प्रसाद देवकोटाले पद तथा गोपनीयताको सपथ सुवाएका थिए । साधारणमा प्रस्तुत वार्षिक तथा वार्षिक अर्थात्कै अध्यक्षता, विज्ञ सदस्य बहादुर कार्कीको स्वागत र युवा सचिव सिर्जना नैरेको सञ्चालनमा कार्यक्रम भएको थियो ।

वर्षाको...

...रामपुर नगरपालिका-९ मधुकोटका कमलबहादुर साडीघरेको गोठ माथिबाट अचानक पहिरो भरी गोठ पुरिन जंदा गोठमा रहेका एउटा बैसीको पाडी, २ वटा बाख्राका पाडी र १ वटा खसी मरेका जिल्ला प्रहरी कार्यालय पाल्पाले जनाएको छ । यसै बिनासकालीको घमघमाटारीकी उषा सुनारको र रेशम सुनारको पहिरोले घर पुरेको छ । घर पुरिए पनि मानवीय क्षति भने भएको छैन । रिबिदीकोटमा

माडीफाँट डुबानमा
विहिवारदेखि परेको अविरल वर्षाले पाल्पाको अन्नभण्डार माडीफाँटका अधिकांश भाग डुबानमा परेको छ । समथर भू-भाग भएकोले यहीँका फटहन्मा तल बन्न पुगेको छ । यहाँका अन्नखाना, बुढुवा क्षेत्रमा बाढी परेपछि डुबान भएको स्थानीय पत्रकार प्रकाश नेपालले जानकारी दिए । फाँट डुबानमा परेपछि यहाँका खेतमा लगाईएको खान्ना क्षति पुगेको छ । यसै रामपुर र पुर्बखोलाका फाँटहरूका खेत डुबानमा परेका छन् ।

तार्किट डिस्प्ले

१ X ५ साइजमा मात्र
वर्गिकृत डिस्प्लेमा
विज्ञापन दिनुहोस्
व्यवसाय
बढाउनुहोस् ।
सम्पर्क: ०७५-५२०६०१

हरेक घरका ताजा समाचारका लागि www.shittalpati.com क्लिक गर्नुहोस् ।

जंघवेतना दैनिकको आधिकारीक वेबसाईट
शित्तलपाटी .कम
www.shittalpati.com डिजिटल पत्रिका